

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

PHOUANGSAENG PHANHBOUDDI

**DẠY TỰ HỌC HỌC PHẦN ĐẠI SỐ TUYẾN TÍNH
CHO SINH VIÊN CAO ĐẲNG SƯ PHẠM
NƯỚC CỘNG HÒA DÂN CHỦ NHÂN DÂN LÀO
THÔNG QUA HỆ THỐNG BÀI TẬP PHÂN HÓA**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

THÁI NGUYÊN - 2015

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

PHOUANGSAENG PHANHBOUDDI

**DẠY TỰ HỌC HỌC PHẦN ĐẠI SỐ TUYẾN TÍNH
CHO SINH VIÊN CAO ĐẲNG SƯ PHẠM
NƯỚC CỘNG HÒA DÂN CHỦ NHÂN DÂN LÀO
THÔNG QUA HỆ THỐNG BÀI TẬP PHÂN HÓA**

Chuyên ngành: Lý luận và Phương pháp dạy học bộ môn Toán

Mã số: 60 14 01 11

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

Hướng dẫn khoa học: PGS.TS. Trịnh Thanh Hải

THÁI NGUYÊN - 2015

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi.

Trong quá trình làm luận văn, Tôi có tham khảo các tài liệu (đã liệt kê ở phần tài liệu tham khảo).

Các kết quả thực nghiệm sư phạm là trung thực.

Thái Nguyên, ngày 30 tháng 4 năm 2015

Tác giả luận văn

Phouangsaeng Phanhbouddi

LỜI CẢM ƠN

Để hoàn thành luận văn này, tôi xin trân trọng cảm ơn:

- 1). Khoa Toán- Trường Đại học Sư phạm- Đại học Thái Nguyên-Việt Nam.
 - 2). Trường CĐSP Bankeun-Viêng Chăn-CHDCND Lào.
 - 3). PGS.TS. Trịnh Thanh Hải-Trường Đại học Khoa học-ĐHTN.
- Tôi cũng xin chuyển lời cảm ơn đến đồng nghiệp, bạn bè và gia đình.

Thái Nguyên, ngày 30 tháng 4 năm 2015

Tác giả luận văn

Phouangsaeng Phanbouddi

MỤC LỤC

Lời cam đoan	i
Lời cảm ơn.....	ii
Mục lục	iii
Danh mục các chữ viết tắt	iv
Danh mục các bảng.....	v
MỞ ĐẦU	1
1. Lý do chọn đề tài	1
2. Mục đích nghiên cứu	3
3. Nhiệm vụ nghiên cứu	3
4. Giả thuyết khoa học	4
5. Phương pháp nghiên cứu	4
6. Kết cấu luận văn	4
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN	5
1.1. Vấn đề tự học.....	5
1.2. Vai trò tự học trong dạy học.....	6
1.3. Quá trình Dạy – Tự học	8
1.4. Các hình thức tự học.....	10
1.5. Các cấp độ tự học	10
1.6. Dạy – Tự học	11
1.7. Vấn đề tự học trong trường CĐSP ở CHDCND Lào	13
1.8. Thực trạng việc dạy học đại số tuyến tính cho SV trường CĐSP nước CHDCND Lào	16
1.9. Định hướng đổi mới phương pháp dạy học trong trường CĐSP nước CHDCND Lào	18

Chương 2: XÂY DỰNG HỆ THỐNG BÀI TẬP ĐẠI SỐ TUYẾN THEO ĐỊNH HƯỚNG PHÂN HÓA	23
2.1. Định hướng xây dựng hệ thống bài tập phân hóa.....	23
2.2. Xây dựng hệ thống bài tập phân hóa cho môn đại số tuyến tính	24
2.2.1. Hệ thống bài tập mức độ "Thông hiểu"	24
2.2.2. Hệ thống bài tập mức độ "Vận dụng".....	31
2.2.3. Hệ thống bài tập mức độ "Phân tích"	41
Chương 3: SỬ DỤNG BÀI TẬP PHÂN HÓA TRONG DẠY ĐẠI SỐ TUYẾN TÍNH NHẪM TĂNG CƯỜNG VIỆC TỰ HỌC CỦA SINH VIÊN. ..	61
3.1. Định hướng chung	61
3.2. Các biện pháp sử dụng hệ thống bài tập phân hóa trong dạy học nội dung đại số tuyến tính cho SV CĐSP nước CHDCND Lào	61
3.3. Tổ chức thực nghiệm sư phạm	62
3.3.1. Mục đích dạy thực nghiệm sư phạm	62
3.3.2. Thời gian, địa điểm và đối tượng thực nghiệm sư phạm	62
3.3.3. Nội dung thực nghiệm sư phạm	63
3.3.4. Kết quả thực nghiệm.....	63
KẾT LUẬN	70
TÀI LIỆU THAM KHẢO	71
PHỤ LỤC	

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

Viết tắt	Viết đầy đủ
CHDCND	Cộng hòa dân chủ nhân dân
CĐSP	Cao đẳng sư phạm
DHPH	Dạy học phân hóa
ĐCHT	Động cơ học tập
ĐTGV	Dào tạo giáo viên
GV	Giáo viên
HDHT	Hoạt động học tập
HDD	Hoạt động dạy
HDH	Hoạt động học
HS	Học sinh
PPDH	Phương pháp dạy học
MTĐT	Môi trường đào tạo
NLTH	Năng lực tự học
NCKH	Nghiên cứu khoa học
NCS	Nghiên cứu sinh
NXB	Nhà xuất bản
SV	Sinh viên
THCS	Trung học cơ sở
TNSP	Thực nghiệm sư phạm

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 3.1: Kết quả kiểm tra lớp thực nghiệm (Lớp 3A)	66
Bảng 3.2: Kết quả kiểm tra lớp đối chứng (Lớp 3B)	67
Bảng 3.3: So sánh kết quả hai lớp thực nghiệm và đối chứng	69

MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài

Vấn đề tự học đã được nhiều tác giả ở Việt Nam như: Nguyễn Cảnh Toàn, Nguyễn Kỳ, Vũ Văn Tảo, Bùi Tường, Trần Kiều, Bùi Văn Nghị nghiên cứu. Các chuyên gia đã khẳng định: Tự học là năng lực của người học, nhân tố quyết định sự phát triển của bản thân người học. Có tự học tốt thì mới phát triển được tư duy độc lập, từ chỗ có tư duy độc lập mới có tư duy phê phán, có khả năng phát hiện vấn đề và nhờ đó mới có tư duy sáng tạo. Người học giỏi là người biết tự học, có năng lực tự học và thói quen học tập suốt đời. Người dạy giỏi là người biết cách làm cho SV tự học tốt nhất. Phát huy năng lực tự học của người học vừa là mục tiêu, vừa là phương pháp, vừa là con đường để phát triển giáo dục.

Về việc dạy tự học trong các trường sư phạm ở Việt Nam cũng đã có nhiều học viên, NCS tìm hiểu, chẳng hạn như Lê Trọng Dương đã đề cập đến việc hình thành và phát triển năng lực tự học cho SV ngành toán hệ cao đẳng sư phạm...

Khác rất nhiều đối với quan điểm dạy học khác, điểm khá đặc thù của dạy học phân hóa là nhằm phát hiện và bù đắp lỗ hổng kiến thức, tạo động lực thúc đẩy học tập; biến niềm đam mê trong cuộc sống thành động lực trong học tập. Nói cách khác, dạy học phân hóa là con đường ngắn nhất để đạt mục đích của dạy học đồng loạt.

Đặc điểm của dạy học phân hóa (DHPH) là phát hiện và bù đắp lỗ hổng kiến thức, tạo động lực thúc đẩy học tập; biến niềm đam mê trong cuộc sống thành động lực trong học tập; DHPH là con đường ngắn nhất để đạt mục đích của dạy học đồng loạt. DHPH có thể thực hiện ở 2 cấp độ: Phân hóa ở cấp vĩ mô (phân hóa ngoài), là sự tổ chức quá trình dạy học thông qua cách tổ chức các loại hình trường, lớp khác nhau cho các đối tượng người học khác nhau, xây dựng các chương trình giáo dục khác nhau; phân hóa ở cấp vi mô (phân

hóa trong, đặc biệt quan trọng), là tổ chức quá trình dạy học trong một tiết học, một lớp học có tính đến đặc điểm cá nhân người học, là việc sử dụng những biện pháp phân hóa thích hợp trong một lớp học, cùng một chương trình và sách giáo khoa.

Tư tưởng chủ đạo của DPHP là lấy trình độ phát triển chung của người học trong lớp làm nền tảng; tìm cách đưa diện yếu kém lên trình độ chung; tìm cách đưa diện khá, giỏi đạt những yêu cầu nâng cao trên cơ sở đạt được những yêu cầu cơ bản. Bởi vậy, nguyên tắc của DPHP là GV phải thừa nhận người học là khác nhau; xem trọng chất lượng hơn số lượng; tập trung vào người học, học tập là sự phù hợp và hứng thú; hợp nhất dạy học toàn lớp, nhóm và cá nhân...

Như vậy, có thể thấy DPHP có chức năng làm cho quá trình và hệ thống dạy học thích ứng cao hơn với cá nhân người học, với những đặc điểm của nhóm đối tượng để đảm bảo chất lượng học tập, đồng thời đáp ứng hiệu quả mục tiêu giáo dục, nhu cầu và lợi ích xã hội.

DPHP được tổ chức dưới các hình thức như: phân hóa theo hứng thú (căn cứ vào đặc điểm hứng thú học tập của SV để tổ chức cho người học tìm hiểu khám phá nhận thức); phân hóa theo sự nhận thức (lấy sự phân biệt nhịp độ làm căn cứ phân hóa. Nhịp độ được tính bằng lượng thời gian chuyển từ hoạt động này sang hoạt động khác, từ nhiệm vụ này sang nhiệm vụ khác); phân hóa giờ học theo học lực (căn cứ vào trình độ học lực có thực của người học để có những tác động sư phạm phù hợp với người học. Dựa trên trình độ khá, trung bình, yếu mà GV giao cho người học những nhiệm vụ tương ứng); phân hóa giờ học theo động cơ, lợi ích học tập của người học (với nhóm SV có nhu cầu tìm tòi, hiểu biết cao cần xác định nhiệm vụ học tập cao hơn và đưa thêm nhiều nội dung, tài liệu học tập cho HS tự học. Với nhóm SV có nhu cầu học tập không cao thì việc phân hóa dạy học phải chú ý đến nhiệm vụ, nội dung cơ bản và bổ sung những vấn đề thực tiễn giúp người học hào hứng học tập).